

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет права та економіки
Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика

Галузь знань	<u>29 «Міжнародне право»</u>
Спеціальність	<u>293 «Міжнародне право»</u>
Назва освітньої програми	<u>Міжнародне право</u>
Рівень вищої освіти	<u>третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Завідувач кафедри, професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства д.ю.н., професор Андрейченко Світлана Сергіївна	+38098 510 86 01	ssandreichenko@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика» вивчає правовий статус та режим діяльності у морських просторах, стандартизацію та оптимізацію процедур в морських портах.

Мова навчання – українська.

Статус навчальної дисципліни – вибіркова навчальна дисципліна.

Метою вивчення «Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика» є підготовка висококваліфікованого фахівця у сфері міжнародного морського права, здатного до самостійної критичної та обґрунтованої науково-дослідницької, науково-організаційної, інноваційної діяльності в галузі морського права, сприяння формуванню професійної правничої правосвідомості та культури, системи правових понять та основних концепцій у цій сфері; ознайомити студентів з основами міжнародного правового забезпечення користування морськими просторами у сферах торгівельного судноплавства, використання морських ресурсів та ін.

Цілі освоєння дисципліни:

- розкрити основні закономірності, природу та тенденції розвитку міжнародного морського права;
- виявити основні інструменти та засоби, що визначають сутність роботи юристів з питань міжнародного морського права;
- показати місце й роль міжнародного морського права в системі права;
- ознайомити з ключовими поняттями міжнародного морського права.

Основними **завданням** вивчення дисципліни «Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика» є: надати уявлення та сформуванню систему знань про сучасні тенденції розвитку правового забезпечення морської діяльності, визначити основні проблеми правозастосовної практики в цій сфері, а також шляхи їх можливого вирішення.

Вивчення здобувачами курсу «Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика» сприяє професійному формуванню в цілому та пропонує актуальні напрямки наукового дослідження.

Передумови для вивчення дисципліни. Проблеми теорії та практики МП.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-науковою програмою:

Інтегральна компетентність

Розуміння та уміння розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

Загальні компетентності

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК-2. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері міжнародного публічного права.

ФК-3. Здатність збирати, аналізувати, систематизувати джерела міжнародного права, національне законодавство, що складає нормативну базу проведеного дослідження, виявляти прогалини, недоліки, пропонувати шляхи вирішення невідповідностей.

ФК-4. Здатність отримувати наукові результати, що забезпечують поглиблення знань про міжнародно-правову систему.

ФК-5. Здатність проводити всебічну оцінку практики міжнародних судових та квазісудових установ, міжнародних арбітражів, критично її оцінювати та використовувати в дисертаційних дослідженнях.

ФК-6. Здатність розробляти методiku та методологію наукового дослідження у сфері міжнародного права.

ФК-7. Здатність пропонувати науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення міжнародного публічного права, приведення їх у відповідність до зобов'язань держави за міжнародним правом.

ФК-9. Здатність до генерування ідей та створення нових знань у сфері міжнародного права; викладати міжнародно-правові дисципліни на високому теоретичному та методичному рівні.

ФК-10. Вміння аналізувати причини протиправних діянь в досліджуваних сферах правового регулювання та формувати пропозиції, спрямовані на їх усунення.

ФК-11. Вміння аналізувати та визначати тенденції розвитку міжнародного публічного права та його окремих галузей в сучасних політико-правових умовах.

Навчальна дисципліна «Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання**, передбачених освітньою програмою:

ПРН-1. Використовувати та розуміти категоріальний апарат з предметної області досліджень.

ПРН-2. Знати предметну сферу сучасного міжнародного публічного права та суміжних сфер.

ПРН-6. Використовувати понятійно-категоріальний апарат, теоретико-методологічні засади та методичні прийоми для обґрунтування проблем та подальшого розвитку наукових досліджень з предметної сфери фундаментального та/або прикладного спрямування.

ПРН-7. Знати основні юридичні школи, що склалися у відповідній сфері правових досліджень.

ПРН-10. Узагальнювати результати власних досліджень, надавати та обґрунтовувати власні пропозиції з предметної сфери дослідження.

ПРН-13. Визначати тенденції розвитку міжнародного публічного права та його окремих галузей в умовах інтеграції та глобалізації.

ПРН-14. Осмислювати практику міжнародних судових та квазісудових органів, практику міжнародних організацій.

ПРН - 19. Знати теорію та практику міжнародного морського права.

ПРН-20. Демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

базові поняття міжнародного морського права;
історію виникнення та розвитку міжнародного морського права;
механізми експлуатації торговельного судна;
правила застосування юридичної відповідальності у сфері судноплавства;

Вміти:

аналізувати та порівнювати методи та засоби нормативного забезпечення судноплавства;
засвоювати досвід вирішення сучасних міждержавних спорів та конфліктів на морі;
розвивати практичні навички з вирішення завдань в рамках професійного забезпечення торговельного судноплавства;
самостійно вести пошук і узагальнювати отриману інформацію;
працювати з різноманітними документами, що пов'язані з правовим забезпеченням торговельного судноплавства;
писати офіційні листи та вести ділову кореспонденцію.

Володіти:

термінологічним апаратом міжнародного морського права;
прийомами і способами вирішення спірних питань пов'язаних з морською діяльністю

Аналіз:

упорядковувати набуті знання у вигляді доповіді, реферату або есе; наукової статті або тез доповіді.

Оцінювання:

аргументовано обирати предметні області майбутніх наукових досліджень.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
6	180	30/6	30/6	120/ 168	3	5	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	усього	денна форма			усього	Заочна форма		
		у тому числі				у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Міжнародне морське право: загальна характеристика	24	4	4	16	-	-	24	
Тема 2. Морські простори: міжнародно-правовий статус і міжнародно-правовий режим	28	6	6	16	28	2	2	24
Тема 3. Міжнародне приватне морське право	24	4	4	16	28	-	-	24
Тема 4. Механізми захисту прав моряків	26	4	4	18	28	-	-	24
Тема 5. Торговельне мореплавство: правовий режим	26	4	4	18	28	-	-	24
Тема 6. Врегулювання міжнародних морських спорів	26	4	4	18	28	2	2	24
Тема 7. Сучасні міжнародно-правові проблеми забезпечення безпеки на морі	26	4	4	18	28	2	2	24
Усього годин	180	30	30	120	180	6	6	168
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ДИФ. ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Міжнародне морське право: загальна характеристика Поняття міжнародного морського права. Система міжнародного морського права. Джерела міжнародного морського права. Еволюція міжнародного морського права Субекти міжнародного морського права Система та структура міжнародного морського права	4	-
2.	Тема 2. Морські простори: міжнародно-правовий статус і міжнародно-правовий режим Вихідні лінії та їх визначення Територіальне море та його режим Внутрішні та внутрішні історичні води Архіпелажні води та їх режим Прилегла зона та її режим Право мирного проходу у національних водах Виключна морська економічна зона та її режим Континентальний шельф та його правовий режим Механізми взаємодії держав щодо користування ресурси шельфу та зони Відкрите море та його режим Район морського дна та його режим Режим вод Антарктики Правовий режим Суецького каналу Правовий режим Панамського каналу Правовий режим міжнародних проток	6	2
3.	Тема 3. Міжнародне приватне морське право Інститути міжнародного морського приватного права Договори у сфері морського приватного права Вирішення спорів із застосуванням морського приватного права	4	-
4.	Тема 4. Механізми захисту прав моряків Найм та працевлаштування моряків Трудові контракти моряків Колективні контракти моряків Морські профспілки та організації роботодавців	4	-

	Контроль щодо прав моряків державою прапору Контроль щодо прав моряків державою порту		
5.	Тема 5. Торговельне мореплавання: правовий режим Угоди чартеру та бербоут-чартеру судна Угоди переведення вантажів морем Коносамент та його застосування Угоди щодо пасажирських перевезень морем Морське страхування та товариства взаємної відповідальності Аварія та інші випадки розподілу збитків	4	-
6.	Тема 6. Врегулювання міжнародних морських спорів Міжнародний суд ООН та морське право Міжнародний трибунал з морського права: юрисдикція Міжнародний трибунал з морського права: порядок роботи Міжнародний трибунал з морського права: практика Арбітражі у сфері морського права Міжнародні морські спори та національне законодавство	4	2
7.	Тема 7. Сучасні міжнародно-правові проблеми забезпечення безпеки на морі Забезпечення захисту суден від незаконного втручання Забезпечення рятування людини на морі Забезпечення протидії забрудненням на морі	4	2

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи аспірантів щодо вивчення дисципліни «Сучасне міжнародне морське право: теорія та практика» включається:

1. Обов'язкове знайомство з науковою літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Внесення до конспекту розгорнутого плану відповіді на встановлені питання до кожного семінарського заняття, згідно програми курсу.
3. Обов'язкове конспектування матеріалів до тем, винесених на самостійний розгляд здобувачів, згідно тематичного плану дисципліни.
4. Підготовка та виконання реферату/доповіді/есе.
5. Пошукова робота з Інтернет-ресурсами.
6. Підготовка до семестрового контролю.
7. Підготовка наукової статті або тез доповіді на конференцію.

Виконуючи самостійну роботу, аспірант знайомиться з рекомендованою в робочій програмі курсу літературою, яку він бере в бібліотеці чи в Інтернет ресурсах. Прочитані матеріали аспірант акумулює у власному конспекті у вигляді коментарів та нотаток до кожного пункту плану семінарського заняття та до окремих тем, винесених в робочій програмі на самостійне ознайомлення.

Конспект із виконаними завданнями подається викладачу на перевірку під час проведення відповідного семінарського заняття, або в інший, визначений викладачем час.

Загальний підсумок самостійної роботи з вивчення курсу здобувач показує під час консультації. Питання з кожної теми, які потрібно додатково розглянути та законспектувати, вказані у таблиці.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин Денна форма/заочна
1.	<p>Тема 1. Міжнародне морське право: загальна характеристика</p> <p>Міжнародні морські організації. Поняття і система джерел міжнародного морського права. Основні та похідні джерела. Міжнародний договір, двосторонні та багатосторонні локальні угоди, міжнародний звичай, міжнародні норми, які розробляються міжнародними морськими організаціями, судові рішення та доктрини кваліфікованих спеціалістів з публічного права.</p> <p>Принципи міжнародного морського права: загальні та специфічні. Принцип свободи відкритого моря. Принцип виняткової юрисдикції держави над судами свого прапора у відкритому морі. Принцип мирного використання світового океану. Принцип суверенітету держав над внутрішніми морськими водами і територіальним морем. Принцип захисту морського середовища. Принцип імунітету воєнних кораблів.</p>	16/24
2.	<p>Тема 2. Морські простори: міжнародно-правовий статус і міжнародно-правовий режим</p> <p>Межі державної території в морі. Внутрішні води: вода морських портів, заток, бухт, губ, лиманів, історичні води, а також води, розташовані в бік берега від вихідних ліній, прийнятих для відліку територіальних вод. Територіальне море: правовий статус морського простору, повітряного простору над ним, його дна та надр. Ширина і зовнішня межа територіального моря. Вихідні лінії (нормальні, прямі) територіального моря. Делімітація територіального моря. Мирний прохід у територіальному морі. Правовий режим морських портів. Поняття «державо-архіпелагу». Архіпелажні води. Архіпелажні вихідні лінії. Правовий статус архіпелажних вод, повітряного простору над ними і дна і їх надра. Зобов'язання держави-архіпелагу. право мирного проходу через архіпелажні води.</p> <p>Інститут виняткової економічної зони. Зовнішня межа і делімітація. Правовий режим. Права і юрисдикція прибережної держави. Інститут континентального шельфу. Межі та делімітація континентального шельфу. Права прибережної держави на континентальний шельф. Правовий статус покриваючих вод континентального шельфу і повітряного простору над ним. Поняття «прилегла</p>	16/24

	<p>зона». Правовий режим. Сфери контролю прибережної держави в прилеглий зоні. Права держав, які не мають виходу до моря.</p> <p>Поняття відкритого моря, його статус. Свободи відкритого моря: свобода судноплавства, свобода польотів літальних апаратів; свобода прокладки підводних кабелів і трубопроводів; свобода будувати штучні острови та споруди; свобода рибальства; свобода наукових досліджень у відкритому морі. Право на огляд, право переслідування по «гарячих слідах», право на втручання. Конвенція ООН з морського права 1982 р. (частина XI). Принципи діяльності в районі. Міжнародний орган по морському дну, підприємство, його функції. Поняття «міжнародні протоки». Їх класифікація. Протоки, використовувані для міжнародного судноплавства. Транзитний і мирних проходи в міжнародних протоках. Режим Чорноморських проток. Режим Балтійських проток. Поняття «міжнародні морські канали». Суецький канал: історія створення та правовий режим. Панамський канал: історія створення та правовий режим.</p>	
3.	<p>Тема 3. Міжнародне приватне морське право</p> <p>Визначення міжнародного приватного морського права, предмет та методи регулювання майнових відносин у міжнародному торговельному мореплаванні</p> <p>Суб'єкти міжнародного приватного морського права. Суб'єкти національних правових систем: фізичні та юридичні особи. Категорії правоздатності, дієздатності та деліктоздатності. Загальна та спеціальна правоздатність юридичних осіб.</p> <p>Публічні суб'єкти: держави та міжнародні організації. Джерела міжнародного приватного морського права. Внутрішньодержавне морське законодавство; міжнародні конвенції і договори в сфері торговельного мореплавства; міжнародні морські звичаї. Морське право України: система та ієрархія. Кодекс торговельного мореплавства України 1994 року.</p>	16/24
4.	<p>Тема 4. Механізми захисту прав моряків</p> <p>Роль держави прапору в захисті прав моряків. Роль держави порту в захисті прав моряків. Роль держави підготовки у захисті прав моряків. Правові вимоги до віку моряків. Правові вимоги до стану здоров'я моряків. Правові вимоги до підготовки моряків. Вимоги щодо системи найму та працевлаштування моряків. Вимоги до приватних агентств найму та працевлаштування моряків. Обмеження діяльності приватних агентств найму та працевлаштування моряків. Правові стандарти розміщення моряків на судні. Правові стандарти харчування моряків. Правові стандарти побутового забезпечення моряків. Вимоги до колективного договору щодо праці моряків. Вимоги щодо індивідуального трудового контракту моряка. Порядок вирішення трудових спорів за колективними та індивідуальними договорами. Правові стандарти оплати праці моряків. Правові стандарти</p>	18/24

	соціального страхування моряків. Правові стандарти соціального забезпечення моряків. Загальний порядок забезпечення репатріації моряків. Умови репатріації моряків до завершення трудового контракту. Умови та порядок розподілу коштів на репатріацію моряків	
5.	Тема 5. Торговельне мореплавство: правовий режим Правове регулювання морських перевезень вантажів. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів «ІНКОТЕРМС» 2010. Поняття договору міжнародного морського перевезення вантажів. Сторони договору міжнародного морського перевезення вантажів. Перевізник, вантажовідправник та вантажоодержувач. Види договорів міжнародного морського перевезення вантажів. Рейсовий чартер, коносамент, букінг-нот, берс-нот, генеральний контракт, тощо. Реквізити чартеру та коносаменту. Види коносаменту. Іменний, ордерний та представницький коносамент. Поняття договору міжнародного морського перевезення пасажирів. Сторони договору міжнародного морського перевезення пасажирів. Перевізник, пасажир. Форма договору міжнародного перевезення пасажирів та багажу. Каютний багаж, багаж. Права та обов'язки перевізника та пасажирів. Агентування морських суден. Права та обов'язки сторін. Дісбурсментській рахунок. Фрахтування морських суден. Види договору фрахтування морських суден: тайм-чартер і бербоут-чартер. Реквізити договору фрахтування судна. Права та обов'язки сторін за договором фрахтування судна.	18/24
6.	Тема 6. Врегулювання міжнародних морських спорів Створення та діяльність Міжнародного трибуналу з морського права. Його склад та структура. Камера по спорах, що стосуються морського дна. Камера спрощеного судочинства. Камера з рибальських спорів. Камера по спорах, що стосуються навколишнього морського середовища. Камера по спорах щодо делімітації морських просторів. Спеціальні камери. Сторони спору, переданого на розгляд до Трибуналу. Держави, Міжнародний орган з морського дна, Підприємство (орган, який безпосередньо здійснює діяльність у Районі морського дна за межами національної юрисдикції, юридичні та фізичні особи, які здійснюють діяльність у Районі. Компетенція міжнародного трибуналу з морського права. Склад, структура та діяльність Міжнародного суду ООН. Міжнародний арбітраж та його форми. Арбітражний розгляд спорів між державами та приватними особами. Арбітражні процедури в рамках регіональних міжнародних організацій. Спеціальний арбітраж – особливості створення та діяльності.	18/24
7.	Тема 7. Сучасні міжнародно-правові проблеми забезпечення безпеки на морі Загрози безпеці міжнародного судноплавства. Тероризм на морі. Сучасні міжнародно-правові проблеми боротьби з піратством. Незаконний обіг	18/24

	наркотичних засобів і психотропних речовин на морі. Торгівля людьми, включаючи їх незаконне перевезення морем (нелегальна міграція). Міжнародно-правове забезпечення безпеки мореплавства (лоцманська проводка, системи управління рухом суден, засоби космічного зв'язку). Міжнародне рибальство та безпека на морі.	
--	---	--

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
<p>поточний контроль, який здійснюється у ході:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усної відповіді на питання лекційного курсу або тестування знань з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу; - розв'язання певних ситуацій, розв'язання кейсів тощо; - захисту завдань самостійної роботи; - виступу на семінарських заняттях. 	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення <u>диф. заліку</u> .	50%

Методи діагностики знань (контролю)	опрацювання лекційних матеріалів та літератури; підготовка до семінарських занять; надання відповідей на тести по темам курсу; розв'язання кейсів; виконання реферату; написання тез доповідей та наук.статей; диф. залік.
--	--

Питання до заліку

1. Поняття міжнародного морського права.
2. Суб'єкти міжнародного морського права.
3. Джерела міжнародного морського права.
4. Принципи міжнародного морського права.
5. Правовий статус і режим внутрішніх вод.
6. Правовий статус і режим територіального моря.
7. Поняття права мирного проходу і умови його здійснення.
8. Юрисдикція прибережних держав у територіальному морі
9. Правовий статус і режим архіпелажних вод.

10. Правовий статус і режим виключної економічної зони.
11. Правовий статус і режим прилеглої зони.
12. Правовий статус і режим континентального шельфу.
13. Правовий статус і режим відкритого моря.
14. Правовий статус і режим міжнародного району морського дна.
15. Орган по морському дну, його структура, функції й компетенція.
16. Правовий статус і режим міжнародних проток.
17. Правовий режим Чорноморських проток.
18. Права держав, що не мають виходу до моря.
19. Правовий статус і режим міжнародних каналів.
20. Поняття Міжнародного приватного морського права.
21. Особливості колізійного методу регулювання майнових відносин у міжнародному торговому мореплаванні.
22. Суб'єкти міжнародного приватного морського права.
23. Джерела міжнародного приватного морського права.
24. Правове положення морського судна.
25. Національна належність судна і юрисдикція держави прапора.
26. Ідентифікація та реєстрація морських суден.
27. Технічний стан судна і контроль за безпекою мореплавства і запобіганням забрудненню морського середовища.
28. Суднові документи.
29. Склад екіпажу судна.
30. Вимоги до допуску моряків до роботи на борту судна.
31. Аварійні та авральні роботи на судні.
32. Посвідчення особи моряка.
33. Капітан судна та його функції.
34. Проблема застосування «зручних прапорів»
35. Правове регулювання морських перевезень вантажів.
36. Договір міжнародного морського перевезення вантажів. Проформи транспортних документів.
37. Права та обов'язки сторін за договором морського перевезення вантажу.
38. Підстави звільнення перевізника від відповідальності за незбереження вантажу.
39. Договір міжнародного морського перевезення пасажирів.
40. Права та обов'язки сторін по договору морського перевезення пасажирів та багажу.
41. Права та обов'язки сторін за договором морського перевезення пасажирів та багажу.
42. Порядок настання відповідальності перевізника та її межі.
43. Договір морського круїзу.
44. Агентування морських суден.
45. Фрахтування морських суден.
46. Міжнародно-правові засоби врегулювання морських спорів.
47. Міжнародний трибунал з морського права: особливості розгляду справ та компетенція.

48. Міжнародний суд ООН.
49. Міжнародний арбітраж та сучасні тенденції.
50. Спеціальний арбітраж.
51. Система морського права України.
52. Сучасні міжнародно-правові проблеми забезпечення безпеки на морі.
53. Виникнення піратства та його еволюція.
54. Поняття і класифікація міжнародного морського піратства.
55. Міжнародні документи у боротьбі з піратством.
56. Міжнародно-правові проблеми боротьби з піратством.
57. Міжнародні організації по боротьбі з морським піратством.
58. Правові та організаційні методи і засоби боротьби з морським піратством.
59. Сомалійські пірати ХХІ століття і міжнародне право.
60. Загальна аварія.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аверочкіна Т.В. Юрисдикція України в прибережних водах: адміністративно-правовий вимір. О.: Видав. дім. «Гельветика», 2018. 466 с.
2. Аверочкіна Т.В., Гаверський В.В. Морське право: навч.-метод. посібн., освітня програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра в НУ «ОЮА», галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Одеса: Фенікс, 2021. 162 с.
3. Андрейченко С. С., Грушко М. В., Музика В. В. Міжнародне публічне право (основні галузі та інститути): навчально-методичний посібник / С. С. Андрейченко, М. В. Грушко, В. В. Музика Одеса : Фенікс, 2021. 204 с.
4. Бабін Б.В. Маніпуляції з міжнародним правом щодо Азовського та Чорного морів у сучасних умовах. *Захист прав людини в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції: проблеми, здобутки, перспективи* : матеріали круглого столу, м. Маріуполь, 13 грудня 2019 р. Маріуполь: ДонДУУ, 2019. С. 10-12.
5. Бабін Б.В. Накази Міжнародного трибуналу з морського права в ситуації поточного міждержавного конфлікту. *Актуальні питання вдосконалення національного законодавства* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Маріуполь, 14 травня 2020 р. Маріуполь: ДонДУУ, 2020. С. 8-10.
6. Бабін Б. В. Правові стандарти військової морської діяльності. О. : Фенікс, 2015. 95 с.
7. Бабін Б. В. Юридична відповідальність на морському транспорті : навчальний посібник. О. : Освіта України, 2014. 184 с.
8. Andrushchenko S. Regime for ships in the maritime ports of Ukraine: current state of legal regulation, tendencies and innovations. *Evropský politický a právní diskurz*. 2020. Vol. 7. Iss. 6. P. 109–115.
9. Babin B. Attempt of annexation of the Crimea and maritime administration: legal aspects of asymmetric response. *Lex Portus*. 2019. № 3. P. 7-20.
10. Babin B., Chvaliuk A., Plotnikov O. Attempted Annexation of Crimea and Maritime Environment Legal Protection. *Lex Portus*. 2021. № 7 (1). P. 31–52.
11. Hussein Hassan, A. (2022). Law of the sea maritime boundaries and dispute settlement mechanisms. *Law of sea*. <https://cutt.ly/tOcsOdi>
12. Kormych, B., Averochkina, T., Gaverskyi, V. (2020). The public administration of territorial seas: Ukrainian case. *International Environmental Agreements: Politics, Law and Economics*. 20, 577-595. <https://doi.org/10.1007/s10784-020-09473-9>
13. United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982. https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf
14. Vaangal, K. (2021). Legal Status of Offshore (Deep-Water) Oil Rigs: Coastal State Jurisdiction and Countering Oil Spills Threats. *Lex Portus*, 7(5), 42–68. <https://doi.org/10.26886/2524-101X.7.5.2021.3>